

Zihniyet İnkılabı

Yazan:

Prof. Tayyib GÖKBİLGİN

Son Milli Devrim hareketinin heyecanı, ruh ve manası bütün yurdu sardı ve bu ruh millete tam bir özgürlük havası getirdi. Aynı zamanda Milli Birliğin içten ve kökten gerçekleşmesi ve kuvvetlenmesi, vatan ve millet menfaatlerinin her şeyin üstünde tutularak çalışılması için yol açıldı, temizlendi. Bu temiz ve ümitli yolda, milletçe, yurdun selameti ve refahı uğrunda, uzun zaman, büyük bir azim ve şevk ile yürümek, her türlü iç ve dış meselelerimizi halletmek, zorluklarımızı yenmek ve tamamen aydın ve parlak bir geleceğe ulaşmak durumunda ve milli vazifesi karşısındayız. Yakın çağ Türk tarihinde bu istikamette türlü tecrübelerle girişildiği hatırlardadır. Son olarak, Atatürk, milletin kabiliyetlerini geliştirmek, gerçek hüviyetini ve benliğini meydana çıkarmak, diğer yandan, maddi ve manevi bakımdan Batı medeniyeti saflarında ileri ve tamamen eşit bir yer almak amacıyla, millet hayatında ve memleket sathında mes'ut neticeler yaratan devrimleri yapmış ve bunları da Türk istikbalinin evladına emanet etmişti. İşte, son hamlemizin, Türk aydını ile gençliğin üniversiteler ile ordumuzun, kara ve kaba kuvvete, şerre, türlü bozukluk ve düzensizliklere karşı mücadelesinin gerçek ruh ve manası bu noktada toplanmış, evvelce Türk toplum hayatına getirilen iyiliklere ve inkılaplara eski saffet ve kuvvetini tekrar kazandırmak, Atatürk heyecanını ve bilhassa o şuuru ve dinamizmi yeniden aşılacak olmuştur.

Ancak 27 Mayıs hareketini, bu istikamette atılan ilk adım telakki etmek, tam hedefe ulaşıncaya kadar buna yeni yeni hamleler katarak geliştirmek ve zenginleştirmek, bu heyecanı ve şuuru asla kaybetmemek icap ettiğini düşünmek ve bunu bir an hatırdan çıkarmamak da lazımdır. Aşılması beklenen engellerin ve yenilmesi gereken güçlüklerin azımsanamıyacak kadar çok olduğu meydandadır. Gerici ve bozguncu unsurların ve hususiyle bulanık suda balık avlamayı kendilerine meslek edinip de işlerin artık tam bir açıklık, berraklık ve doğruluk çerçevesinde düşünölmeye ve görölmeye başlaması ile menfaatleri bozulan ve tufeyli yaşamaları aksayan zümrelerin inkılap hareketine zarar getirebileceğini daima hesaba katmak ve buna göre davranmak, aynı zamanda, milletin gerçek fayda ve yararını sağlayacak tedbirlerin alınmasına yılmadan, yorulmadan devam etmek, milli selametın emrettiğı, en başta gelen bir husustur. Diğer yandan, bu hareketi tarihi bir fırsat bilerek Türk devlet ve cemiyet hayatında köklü bir zihniyet inkılabı yapmak, Batı medeniyetinde cari olan prensipleri gerçek anlamları ile, eksiksiz bir şekilde hakim kılmak da gerekmektedir. İlk önce, ilim ve ihtisasa saygı göstermek ve önem vermek, sonra da, bütün resmi ve özel kuruluşlarda ve müesseselerde ilim zihniyetini, çağımızda her yerde tatbik edilen geniş ve objektif ilim anlayışını, dar ve bencil görüşlere, köhne usul ve geleneklere yer vermeyecek surette, yerleştirmek ve

kökletirmek zorundayız. Yapıcı ruh, bütün noksanların düzeltilmesinde, her iyi, doğru ve ilmi görüşü tereddütsüz uygulamakta birinci amil olacaktır.

Önceden verilmiş hükümlerle revaç gören ve alışılmış sakim usullerden, medeni dünyada asla uygulanmayan görüşlerden vazgeçmek, ileri çağdaş aleme tamamen ayak uydurmak ilk hedeflerimiz arasında bulunmalıdır. Bugün, Birleşmiş Milletler topluluğu, Avrupa Birliği, Asya - Afrika Milletler Birliği vesaire gibi mefhumlarda ifadesini bulan mütemadi gelişmelerin, insanları ve milletleri birbirleri ile daha sıkı bir iş, menfaat ve ideal birliği içinde yaşamaya sevkettiği bir devirde bulunduğumuza göre, milli egemenliğimiz üzerinde hassas olmak, milli hareketlerimize tamamen sadık kalmak ve bunu daha da geliştirmekle beraber, çevremize ve mensup olduğumuz medeni camiaya daha çok yaklaşmak, onlarla birlikte ilmin ve medeniyetin ilerlemesinde, insanlığın refah ve tealisi yolunda daha sıkı bir işbirliği zihniyeti için de yaşamamızın başlıca şart olduğunu, bu hususun sağlanmasının da aynı zamanda yurdun ve milletin gerçek yararına ve selametine hizmet edeceğini daima gözönünde bulundurmamak lazımdır. Vatanımızın iyice gelişmiş ve zengin bir memleket olabilmesinin, millet ve devletimizin, tarihte asırlar boyunca elinde tuttuğu, büyük ve kuvvetli devlet vasfını tekrar kazanabilmesinin, bir yandan, bütün millet fertlerinin durmadan çalışması, fakat, metodlu ve verimli çalışması, devlet ve hükümet mekanizmasının ise düzenli, adil, her türlü baskıdan, iltimas ve yolsuzluklardan tamamen uzak bir ruh ve tempoda işlemesi toplum hayatında sınıflar arasında sosyal adaleti gerçekleştirmesi, yoksul tabakalarda hayat ve geçim standardının mütemadiyen yükseltilmesi ve bunun Batı milletlerindeki seviyeye ulaşması ile mümkün olabileceğini, diğer yandan da, milli menfaatler gözönünde tutulmak şartıyla, milletler arasındaki dayanışma ve işbirliği ruhunun geliştirilmesi ve karşılıklı yardım sayesinde sağlanabileceğini düşünmek icap eder.

Dünyanın iki büyük bloka ayrıldığı ve bunlardan her birinin kendi akide, meslek ve siyasetini takip etmekle beraber ilim, teknik ve medeniyetin terakkisini gaye edinerek hummalı bir çalışma içinde yaşadıkları bugün, Türk milletinin tarihi misyonuna uygun şekilde, aynı suretle, bir takım tarihi ve kültürel bağlarını da mahfuz tutarak aklın ve ilmin emrettiği yolda yürümesi, alışılmış sabit fikirlere ve basmakalıp düşüncelere saplanmadan geniş ve toleranslı hareket tarzını ileri, mütekamil batılı zihniyetini benimsemesi, Atatürk inkılaplarındaki şuur ve dinamizmi, cehalet, gerilik ve ahlak bozukluğu gibi kötü ve batıl unsurlara karşı muzaffer kılması, başta son milli devrimin gerçekleşmesine ma'nen ortak olan, bu harekette uzaktan yakından bir şeref payı bulunan bütün aydınların ve gençliğin olmak üzere, Türk milletinin tarihi vazifesi ve kaderidir.